

Kareeda - iidne ja uudne

Ballaleht

KAREDA VALLA INFOLEHT nr 1 (248) Jaanuar 2014

Hind 0,32 €

Lustlik aastalõpupidu Peetris

Aastalõpupeo ettevalmistusteks kippus aastalõpurutus aega nappima, kogemustele toetudes ei maksa veel meelt heita - appi võib kutsuda kutselised peokorraldajad või sõbrad Jürid-Marid naabervallast Järva-Jaanist. Nende eeskava oli lustlik ja meeleolukas ning kohati ka muigama ajav. Naabervalla vallavanem Arto Saar võttis ka üle õhtujuhi rolli juhatahes sisse nende endi eeskava kui ka meie kooli noorte pillimängud, mis vaheldumisi aset leidsid. Kitarri mängisid Helina Välb ja Liina Kruusement laulmisega toetas Liisi Välb. Ääretult kahju oli muidugi nendest, kes peomelust osa ei saanud. Repertuaarist jäi kõlama: Hei mustlane, Keks, Kadrill, Bony M, Saara, Must ja valge ning palju huvitavaid vahepalu. Toimusid ka tantsu kiirkursused, kus isegi sai Järva-Jaani rahvatants sel-

geks õpitud õpetaja Ülle Vaasi juhendamisel. Tantsumuusikat pakkus Thea Kristal, kelle muusika järgi jalga sai keerutada. Oli ka pidulikke hetki, kus sai Järva Maavalitsuse poolt edasi antud tänukiri kultuuripärandi hoidjale Tõnu Taalile. Välja kuulutati Kareeda valla Õige Mees 2013 – Alar Sakkool. Alar on Kareeda valla kauaaegne elanik, ta on nelja lapse isa. Alar töötab päästjana ning on tegus kaitseliitlane. Eelmisel aastal lõi ta ka Kaitseliidu maleva Peetri rühma. Aastaid osales ta valla maa- ja keskkonnamisjonis töös. Varem on õige mehe tiitli saanud Valdur Permanson, Andrus Kopliste, Harri Mikk, Meelis Reinla, Rainer Palmsaar ja Urmas Dikker. Hea meel oli tõdeda, et ürituse korraldajad, kultuuri- ja hariduskomisjon „mütsiga lööma ei läinud“ - hoolitsetud kaunistat-

TÄNA LEHES

- **Rahvamaja juhataja ametikohale laekus üks avaldus- lk 2**
- **Muudatused sotsiaal-, tervise- ja töövaldkonnas 2014. aastal- lk 3**
- **Põllumajandusmaadele saab hakata taas toetusõigust taotlema- lk 4**
- **Karesseni seltsi lastehomikud said hoo sisse!- lk 6**

tud ruumid, muusika, valgus- ja helitehnika, kutsuti soovikohased esinejad, kes pidulisi lustitas - rahvas sai just niisuguse peo, nagu soovida oskas.

Kulno Klein

Raamatukogu kutsub lapsi valima lemmikkirjanikku ja lemmik kunstnikku XII Nukitsa konkursil!

Eesti Lastekirjanduse Keskus kutsub lapsi taas valima oma lemmikkirjanikku ja raamatukunstnikku. Osalema on oodatud kõik raamatusõbrad, kel vanust kuni 16 aastat. Võistlevate raamatute nimestik sisaldab raamatuid aastatest 2012-2013. Hääletamine kestab 20. veebruarini.

XII Nukitsa konkursi võitjad tehakse teatavaks 5. aprillil Eesti Rahvusraamatukogus Tallinna raamatumessi ajal toimival auhinnapeol. Lisaks laureaatidele kutsutakse peole 70 hääletuses osalenud last üle Eesti. Varasematel aastatel on ka Peetri kooli lapsed saanud loosiõnnega osaleda auhinnapeol, loodame, et ka sel aastal. Nukitsa konkursi korraldab Eesti Lastekirjanduse Keskus iga kahe aasta tagant alates 1992. aastast.

Helena Siiraja

Volikogu istungilt

Volikogu istung toimus 21. jaanuaril. Volikogu istungist võtsid osa kõik volikogu liikmed.

Kinnitati Kareda Vallavolikogu töökorra uus redaktsioon.

Toimus Kareda valla eelarvest sotsiaaltoetuste maksmise korra I lugemine, II lugemine toimub järgmisel volikogu istungil.

Seoses alampalgamäära tõusuga muudeti Kareda Vallavolikogu 19.03.2013 otsust nr 7 "Kareda valla hallatavate asutuste struktuur, koosseisud ja palgakorralduse alused".

Kareda vallavolikogu 27.08.2013 a. määruse nr 16 „Kareda valla teehoiu-ka 2013-2015” muutmist otsusati arutada uuesti järgmisel volikogu istungil.

Kuulati vallavalitsuse informatsiooni Kareda valla 2013.a. eelarve täitmisest.

Järgmine volikogu istung toimub 18. veebruaril 2014.a.

Rahvamaja juhataja kohale laekus üks avaldus

Kareda Vallavalitsus kuulutas eelmise aasta detsembris välja konkursi Peetri Rahvamaja juhataja ametikohale. Eesmärgiks seadakse noortetegevuse (üritused noortele, loovad ringid, käsitööpäevad), külaseltside arengu (kaasata külaseltsid tegevustesse, teha koostööd projektide kirjutamisel) ja traditsiooniliste ürituste järjepidevuse jätkamise. Konkursile laekus üks sooviavaldus. Sooviavalduse esitas Kareda vallas elav Getter Klaas, kes toimetab ühtlasi Kareda Vallalehte. Suure organiseerimisvõimega, positiivse ellusuhtumisega ja kohusetundlik Getter on tegutsenud päevajuhina ja vabatatlikuna organiseerinud mitmesuguseid ettevõtmisi. Getter soovib tegevusi arendada kogu Kareda piirkonnas. Lisaks tahab ta huvi korral pakkuda noortele mitmesuguseid loovaid tegevusi. Tööle asudes soovib rahvamaja juhataja kaasata kohalikke elanikke, et kuulata nende soove ja mõtteid tegevuste ning ettevõtmiste kavandamiseks.

Kulno Klein

Peetri Rahvamaja juhataja tööajad:

Esmaspäev, Teisipäev, Neljapäev kella 09.00-17.00, lõuna 12.00-13.00. Kareda valla raamatukogu või rahvamaja ruumi-

Alates veebruarist on muudatud ka raamatukogu lahtiolekuaegades. Teisipäev, Kolmapäev ja Reede on raamatukogu avatud 09.00-17.30 lõuna 12.00-12.30.

des. Nendel päevadel on võimalik ka raamatuid tagastada ja laenutada. Ühendust saab võtta: telefon: 56662038 või raamatukogu numbril 38 49 027 ja emaili kaudu getter@kareda.ee

Peetri noorkotkaste esimene laager

4.-5. jaanuaril toimus meie valla ajaloos erakordne sündmus: 27 noorkotkast sealhulgas mõned kodutütred ja 19 vabatahtlikku Kaitseliidu Järva malevkonnast kogunesid välilaagrisse Kõisi raba äärde metsa. Täpsemalt oli tegemist Kaitseliidu noortejuhni kursuse praktikalaagriga, mille organiseerisid ja viisid koos vabatahtlikega läbi Järva maleva Noorkotkaste pealik Allar Ansjaki, Peetri rühma Noorkotkaste juht Urmas Täht, Järva maleva Noorkotkaste pealiku abi Ülari Vooremäe ja Järva maleva Noorkotkaste teavitusjuht Kärt Ojala. Osalejad saabusid kohale kahe veoauto kastis. Kõik osalejad jagati kolmeks kümneliikmeliseks jaoks. Esimesena oli vaja püstitada välilaagri köök ja telk. Seejärel hakkas iga jagu püstitama oma jaotelki, milleks oli vana ahjuga köetav rootsi sõjaväetelk. Sellest kujunes lõpuks pool päeva kestev ettevõtmine. Kui lõunasöök peetud, telgid sisustatud okste ja

isiklike asjadega ning ahi küdes, saabus kohale üllatus. Türlt jõudis kohale NSVL aegne ainus Järva maleva soomusauto PTR ja tegi lastele lõbusõitu. Sõit oli oodatust palju sujuvam ja kiirus suurem kui keegi arvata oskas.

Ilm oli veel soe ja vihmane ning lõkketelemise õpetus pärastlõunal vägagi asjakohane. Pärast õhtusööki viisid laagrijuhid telkides läbi erinevaid nuputamist ja osavust nõudvaid koostöömänge. Kõige põnevamaks kujunes ilmselt öine ahjuvalve. Iga jaoliige pidi tund aega kütma ja teiste jaoliikmete jalgu valvama, et need vastu ahju ei läheks. Kogu selle tunni pidid lapsed istuma kokkumurtud sapöörilabida peal kiiver peas juhiks, et mitte magama jääda. Järgmise päeva hommiku põhitegevuseks kujunes laagri koristamine ja kokkuvõtete tegemine. Paljudele noortele oli see esimeseks välilaagri kogemuseks, sealhulgas meie Peetri rühma

noorkotkastele: Kaspar Talvistele, Arvo Orlovskile, Brent Bürklandile, Joonas Paplile ja Taavet Tikerpalule. Janari Saar on varemgi sellistest laagritest osa võtnud. Kõik kulges väga rahulikult, kõige suuremateks traumadeks oli koduigatsus ühel väiksemal noorkotkal ning plaasterdamist vajav kriimustus ühel suuremal noorkotkal ja kokal.

Selliseid vahvaid üritusi korraldab Kaitseliit maakonnas ja üle vabariigi sageli, on vaatamata vabatahtlikkusele väga heal organisatoorsel tasemel ning osalejatele sageli tasuta. Kellel huvi suurem vaadaku pilte toimunud üritusest aadressil: picasaweb.google.com/J2rvakotkad/Praktikalaager45012014

Peetri noorkotkaste rühma toetajaliige Taavi Tikerpalu

Maadlus uudised

19. jaanuaril toimus taas vabamaadluse noorte seeriavõistluse Nublust Nabiks 1. etapp Kohtla-Järvel. Meie maadlusringist osales sellel võistlusel kaks õpilast-Samuel Vilipõld kaalukategoorias 35kg ja

Erko Lilletai kaalukategoorias 53kg. Võistlustest osavõtt oli oodatust rohkem-vulise- kokku 150 noormaadlejat Eestist ja Lätist. Seda üllatuslikum oli meie pois-te hea esinemine, kes mõlemad saavuta-

sid oma kaalukategoorias võitlusliku maadlusega auhinnalise kolmanda koha. Järgmine etapp toimub märtsikuus Suure-Jaanis. Hoidke meile ikka pöial!

Treener Taavi Tikerpalu

Muudatused sotsiaal-, tervise- ja töövaldkonnas 2014. aastal

Sotsiaalvaldkond

- Tõuseb toimetulekupiir üksi elavale inimesele või perekonna esimesele liikmele 90 euronit kuus. Perekonna teise ning iga järgneva liikme toimetulekupiir hakkab olema 72 eurot kuus. 2013. aasta toimetulekupiir perekonna esimesele liikmele oli 76,7 eurot ning perekonna teisele ja igale järgnevale liikmele 61,36 eurot kuus.
- Tõuseb vajaduspõhise peretoetuse sisetulekupiir perekonna esimesele liikmele praeguselt 280 eurot kuus 299 euronit kuus. Perekonna iga järgneva 14aastase ja vanema perekonnaliikme vajaduspõhise peretoetuse sisetulekupiir tõuseb 140 eurot 149,5 euronit ning iga alla 14aastase perekonnaliikme sisetulekupiir tõuseb seniselt 84 eurot 89,7 euronit kuus.
- Muutub vanemahüvitise seaduse paragrahv, mis reguleerib vanemahüvitise suurust juhul, kui vanem töötab hüvitise saamise ajal. Uus valem tagab, et töötasu saamine on alati tasuv ning hüvitise vähendamine on proportsionaalne. Tõuseb ka vanemahüvitise määr. Kui vanem ei töötanud hüvitisele õiguse tekkimisele eelnenud aastal, siis makstakse vanemahüvitist hüvitise määras, mis 2014. aastal 320 eurot. Kui vanem töötas, kuid tema keskmine sisetulek jäi alla töötasu alammäära, makstakse vanemahüvitist töötasu alammäär suurusel. 2014. aastal on töötasu alammäär 355 eurot. Lisainfo: www.sm.ee/sinule/perelle/vanemahuvitis.html
- Kasvab psüühikahäiretega inimestele osutatavate erihoolekandeteenuste igakuine tasu. Kohtumäärusega hoolekandeteenuste paigutatud täiskasvanule osutatava ööpäevaringse erihooldusteenuse maksumus tõuseb 557,19 eurot 847 euronit. Alaealise puhul maksab sama teenus 1945 eurot. Kõikide teiste erihoolekandeteenuste (igapäevaelu toetamise teenus, töötamise toetamise teenus, toetatud elamise teenus, kogukonnas elamise teenus, ööpäevaringne erihooldusteenus) maksumus suureneb 5,66% võrra.
- Tõuseb riigi rahastatava lapsehoiuteenuse ning asenduskoduteenuse maksimaalne maksumus. Lapsehoiuteenuse maksimaalne maksumus saab olema varasema 371 euro asemel 402 eurot kalendriaastas. Asenduskoduteenusel lapse eest makstakse kuus senise 700 euro asemel 758 eurot. Alla 3aastase või

puudega lapse puhul on see summa 1173 eurot kuus (varasemalt 1083 eurot).

Tervisevaldkond

- Uuel aastal paraneb kiirabi kvaliteet. Seni tegutsenud 90le kiirabi brigadile lisandub uuest aastast viis kiirabi õebrigadi. Kiirabi sõidab välja viiest uuest punktist asukohtadega Tallinnas Lasnamäel ja Haaberstis, Türil, Jüris ja Tartus Annelinnas. Teenuseosutajaid ehk lepingupartnerid jääb senise 24 asemel alles 12. Arstibrigaadide arv ei vähene, mis tähendab, et ka uuel aastal teenindavad abivajajaid 14 arstibrigaadi ja kuus reanimobiilibrigadi. Lisainfo: terviseamet.ee/info/uudised/u/artikkel/kiirabi-laheb-uuel-aastal-abivajajale-lahemale.html
- Haigekassa järgmise aasta eelarve kasvab 7,7%. Enim tuleb raha juurde hooldusravisse ning statsionaarse hooldusravi eelarve kasvab 16%. Oluliselt kasvavad ka üldarstiabi eelarve, laienevad eriarstiabi teenused ning tõusevad tervishoiuteenuste palgad. Vastavalt kollektiivlepingule suureneb arsti, õe ja hooldaja arsti miinimumbrutotunnipalk - arsti puhul 8,00 eurot tunnis, õe puhul 4,50 eurot tunnis ning hooldaja puhul 2,60 eurot tunnis. Tervishoiuteenuste loetelus tehtud muudatuste rakendamiseks on ravikindlustuse eelarvesse kavandatud 41,6 miljonit eurot, millest 20,6 miljonit kulub tervishoiuteenuste kollektiivlepingu täitmiseks, 10,3 miljonit eurot haiglate üldkuluks kasvu katmiseks, 9,2 miljonit uute raviteenuste ja ravimite rahastamiseks, 2,8 miljonit psühhiaatria, neuroloogia, neuro- ja kardiokirurgia teenuste kaasajastamiseks. Lisaks veel 1,7 miljonit perearstiabi, 464 000 eurot hooldusravi ning 361 000 eurot koolitervishoiuteenuste rahastamise parandamiseks.
- Vaimse tervise valdkonnas on 2014. aastal põhiohk laste vaimse tervise edendamisel: alustatakse Tallinna Laste Vaimse Tervise Keskuse ehitamist. Tartus, Pärnus ja Ida-Virumaal alustatakse Norra finantsmehhanismi toel projektidega vaimse tervise keskuste loomiseks olemasolevates tervishoiuasutustes. Norra rahvatervise programmi raames alustavad tööd veel kaks vaimset tervist toetavat veebikeskkonda ning arendatakse välja teenuseid nutitelefonidele.
- 2014. aastal täieneb riiklik immuniseerimiskava. 1. juulist lisandub rotaviirus-

vastane vaktsineerimine.

Töövaldkond

- Uus töötasu alammäär on 355 eurot. Tunnitasu alammääraks saab 2,13 eurot. See tõstab töötasu alammäära teenivatele töötajatele.
- Hakkab kehtima uus tööhõiveprogramm aastateks 2014-2015. Programmi eesmärk on aidata inimestel tööd leida ja toetada töödandjaid töötajate leidmisel. Programmi alusel osutab Eesti Töötukassa tööturuteenuseid ning maksab tööturutoetusi. Tööhõiveprogrammiga 2012-2013 osutati lisaks seaduses ettenähtule seitset täiendavat teenust, milleks olid karjääriinfo vahendamine, tööotsingunõustamine, ettevõtluse toetamine, individuaalne tööerakendamine, nõustamine töölesaamise takistuste kõrvaldamiseks, töövalmiduse toetamine ja kvalifikatsiooni saamise toetamine. Osutati veel kuut tööturuteenust, nagu töövahendus, tööturukoolitus, tööharjutus, palgatoetus, tööruumide ja -vahendite kohandamine ning tugiisikuga töötamine. Samuti laiendati tööturuteenuste saamiseks õigustatud isikute ja tööturutoetuste saajate ringi.
- 2014. ja 2015. aastal lisanduvad olemasolevatele järgmised tegevused:
 - tõstetakse tööandja tööruumide ja -vahendite kohandamise hüvitamise määr 50%-lt kuni 75%-ni;
 - laiendatakse tugiisikutega töötamise teenuse saajate ringi, hõlmates sellesse pikaajalised, sõltuvusprobleemide ja sotsiaalsete erivajadustega töötud ning suurendatakse tugiisikutega töötamise mahtu 700 tunnilt kuni 1000 tunnini;
 - laiendatakse ettevõtlusega jätkamise toetamise võimalusi;
 - võimaldatakse tööandjale palgatoetust lisaks tähtajatu töölepingu sõlmimisele ka tähtajaliselt sõlmitud töölepingu korral.
- Programmi tegevusi rahastatakse tööturuteenuste ja -toetuste sihtkapitalist, mis koosneb töötuskindlustuse vahenditest ja riigielarvelistest eraldistest. Tööhõiveprogrammi rahaline maht on 2014. aastal kuni 36,2 miljonit eurot ja 2015. aastal kuni 33 miljonit eurot.

Jana Rosenfeld
Meediasuhete nõunik

Jaanuar Peetri koolis

Uus aasta on Suurtele ja Väikesetele Peetritele alanud põnevalt. Päkapiikkudel oli kuuse alla jäetud pakke, millest leidsime põnevaid mänguasju. Lastele pakuvad uued lauamängud, pusled ja raamatud rohkelt rõõmu. Jaanuari teisel nädalal võtsime välja rattad ja lapsed said nautida rattasõitu. Suured Peetrid käisid õppekäigul, mille jooksul uurisime okaspuid, mis kasvavad lasteaija ümbruses. Aga ükski kink ei olnud siiski võrreldav lumega, mis meid jaanuari teisel nädalal maha sadades rõõmustas. Nüüd on lastel jälle õues põnevust ja vaba voli olla selili või kõhuli (hetkeks muidugi). Oleme edasi läinud oma õppeprogrammiga, mis keskendub sellel õppeaastal puudele. Jaanuari kuus teeme tutvust männi, elupuu ja kadaka-ga. Veebruarist alustame koolieelikute eelkooliga. Koolilapsed kogunesid tagasi kooli 06.

Jaanuaril, mil algas ka õppeaasta kolmas õppeveerand. Rõõm on kooliperre vastu võtta koguni kahte õpilast: 7 klassi tuli õppima Elsa Senina ja 2 klassi Kevin Pallo. Elsa tulekuga avati Peetri Koolis ka taas 7. klass! Käesolevast õppeveerandist on meil kaks uut asendusõpetajat, muusikaõpetaja Liana Kullasepp Koerust ning käsitöö- ja kunstiõpetaja Maris Vanna Järva-Jaanist. Jaanuariks lõppes ka Unisefi jõulukaartide müük. Peetri Kooli lapsed müüsid pea 150 kaarti, toetades heategevusliku organisatsiooni tegevust 75 euroga. 4 – 5. Jaanuaril osalesid Peetri Kooli noorkotkad Taavet Tikerpalu, Kaspar Talviste, Joonas Pappel, Brent Bürkland, Janari Saar, Arvo Orlovski noorkotkaste ülejärvamaalisel talvises välilaagris. 10.jaanuaril osalesid Peetri-Vodja lastekoori lapsed laululaagris Oisus. 17.jaanuarist alustasid 8. klassi õpilased

kutsealase eelkoolitusega Järvamaa Kutsehariduskeskuses. Koolitus toimub reedeti nii Paide kui Säreveere õppekohas ning lõpeb 28. veebruaril. 18. jaanuaril esindas Helina Vält 8. Klassist Peetri Kooli maakondlikul emakeele olümpiaadil ja saavutas seal 2. koha! juhendajaks õpetaja Lea Tammiste. 21. jaanuaril käisid meie tublid Vodja – Peetri koori laululapsed Türi laulupeo I eelproovil. Eks ikka selleks, et jõuda suvel laulma ka suure kaare alla. 22. jaanuaril pidasid vanema kooliastme õpilased võimlemispidu, kus esitati kohustuslikku – ja vabakava. Pidu lõppes lustliku tantsuõhtuga. Järjekordne vilistlaste kokkutulek koos kooli aastapäeva tähistamisega saab toimuma 19.juulil käesoleval aastal.

Janno Nau ja Estelle Tikerpalu

Hea maarahvas ja austatud põllumehed!

Sel aastal saab Eesti Vabariigil aastaringe juba 96 aga rahvana oleme sellel maalapil toimetanud üle 5000 aasta. Selliseid rahvaid pole Euroopas palju.

Juba ammustel aegadel toitit meid põld ja seepärast oleme põldu alati au sees hoidnud. Nendel kaugetel aegadel oli vähe neid, kes sõna otseses mõttes ise oma leiba lauale ei toonud – koriluse, kalapüügi, põllunduse ja karjakasvatusega tegeles enamik rahvast. See tähendab, et toidulaud oli suuresti igapäevane enda katta.

Nüüd on ajad pöördunud ja vaid 3% Eesti tööealistest elanikest toob kodumaise

toidu meie lauale. See on suur vastutus ja oluline ülesanne. Aga lisaks toidule on maalt ja põllumajandusest pärit Eesti rahvakultuur. Paljud rahvakombed ja traditsioonid on välja kasvanud just meie esivanemate suhetest maaga ja toidu tootmisega. Haritud põllud, korrastatud metsad ja toidutootmise kogemused ning kultuur on seega meie esivanematest põlluharijate pärand meie tänasesse ellu, mida jätkuvalt edasi kanname.

Paljudest üle maailma laineid löövatest tehnoloogilistest vidinatest, mobiiliäppidest, isegi uue hooaja rõivakollektsioonist on võimalik suure mureta loobuda. Need

võivad teha meie argipäeva kirkamaks ja lihtsamaks, aga eluliselt pole need enamasti vajalikud.

Toiduta aga inimene hakkama ei saa ja rahvakultuur on see, mis määrab meie olemuse. Seepärast on need 3% inimestest meile väga olulised. Põllumehed katavad meie 5000-aastase rahva toidulauda ja maarahvas hoiab kultuuri. Suur tänu Teile selle eest. Edukat 2014. aastat!

Helir-Valdor Seeder
Põllumajandusminister

Põllumajandusmaadele saab hakata taas toetusõigust taotlema

Alates 2014. aastast saab taas registreerida heas põllumajanduslikus korras põllumajandusmaid, et nende eest oleks võimalik taotleda pindalatoetusi. Juba registreeritud maade puhul ei muutu midagi. Senise korra järgi sai pindalatoetusi taotleda vaid nende põllumajandusmaade eest, mis olid 30. juuni 2003 seisuga kantud Põllumajanduse ja Registrate Ameti (PRIA) põllumassivide registrisse. Eelmise aasta detsembris Euroopa Parlamendi ja Nõukogu poolt vastuvõetud määrusega tehti muudatused

2014. aastal rakendatavate põllumajandus-toetuste kohta, sealhulgas lõpetati võrdlusaasta arvestamine ja edaspidi saab kanda heas põllumajanduslikus korras olevat põllumajandusmaad registrisse jooksvalt. Küll peab maa olema pindalatoetuste taotlemiseks kantud registrisse õigeaegselt, enne taotluse esitamist. „Nüüdsest on võimalik võtta arvele ja seejärel taotleda pindalatoetusi kõigi heas põllumajanduslikus korras olevate maade eest,“ ütles põllumajandusminister Helir-Valdor Seeder. „See

teeb maaomanike kohtlemise märksa võrdsemaks ja soosib ka vahepealsetel aastatel võssakasvanud maade ülesharimist.“ 2014. aastal pindalatoetuste taotlemiseks oleks soovitatav uued maad registreerida 1. aprilliks, et taotlusperioodil PRIA töökoormust vähendada. Juba registreeritud põllumajandusmaade toetusõiguslikkuse nõuetes ei muutu midagi. Lisainfo PRIA veebilehelt .

Kristo Mäe
avalike suhete osakond

Hakkame sugupuud uurima

Viimastel aastatel on hakatud huvi tundma oma sugupuu uurimise vastu, s.h. ka meie oma valla inimesed. Väga tänuväärne materjal on Hermann Hennochi elutööna valminud uurimused ja eriti tema „Huvipakkuvaid inimesi Kareda kandist“, raamatukogu on kogunud ka muid materjale.

Veebikeskkond nimega GENI on tekitanud kogu maailmas laialdase huvi oma esivanemate ning lähemate ja kaugemate sugulaste elulooliste andmete vastu. Palju inimesi on ühinenud GENI asutajate ambitsioonika plaaniga koostada ülemaailmne sugupuu. Teine osa eelistab oma kogutud andmeid ise hallata, kasutades mitmesuguseid arvutiprogramme. Arvuti ja internetiühendus on suguvõsauurimist tunduvalt lihtsustanud.

Rahvusarhiivi 90. juubelisünnipäeva tun-

nuslause „Iidne ja moodne rahvusarhiiv“ on asetumas oma kohale, üha enam arhiivvaale on digitaliseeritud. Kui on teada oma vanaisa või vanaema sünniaeg ja sünnikoht, on võimalik juba paari tunniga leida esivanemaid näiteks aastast 1782 ja nädala jao talveõhtutega kokku panna väiksem sugupuu.

Esialgu tundub, et kogu informatsioon on vaid hiirekliki kaugusel. Kuid sageli puutub sugupuu uurija juba pärast paari põlvkonna paberile kandmist kokku mitmete raskustega. Saksakeelsed kohanimed, gooti kiri, vahetatud perekonnanimed, enne 1835.aastat üldse perekonnanimede puudumine. Meetrikates ja hinge loendites orienteerumine, neis kasutatud lühenditest arusaamine.

Aitamaks neile ja paljudele teistele perekonnaloos uurimisega seotud küsimustele

vastuseid leida, on meie kandi suguvõsa ja külade ajaloo uurimise huvilistele lubanud appi tulla Eesti Genealoogia Seltsi Järvamaa osakonna esimees Andres Kruusmaa. Andres on pärit meie naabrusest Väike-Karedalt ja tema sugupuu mitmed juured ulatuvad ka meie valda.

Plaanis on kutsuda kokku Kareda vallas elavad suguvõsauurijad ja huvilised raamatukogusse üks kord kuus. Esimese kokkusaamise läbiviimiseks palume end eelnevalt raamatukogus kirja panna, siis täpsustame ka kokkusaamise ajad. Ootame nii neid, kes sugupuu koostamisega juba tegelevad kui ka neid, kes alles kavatsesid alustada. Võtke kaasa ka oma kogutud materjale.

**Andres Kruusmaa ja
Helena Siiroja**

Hea Järvamaalane!

LIIKUMISAASTA 2014
TERVE EESTI EEST!

Liikumine on elu! Täpsem info: www.jarvasport.ee
Facebook.com/JarvamaaSpordiliit

LIIKUMIST JA SPORTIMIST HARRASTAV JÄRVAMAA 2014

I etapp	25. jaanuar	Kell 12.00 Järva-Madise 39. Tammsaare rahvamatk
II etapp	16. veebruar	Kell 10.00 Jalgsesmä Admiral J. Pitka 8. rahvamatk
III etapp	23. aprill	Kell 28.00 Vätsa Jüriöö jooks, matk - kepikõnd
IV etapp	25. mai	Kell 12.00 Väinjärve Matk ümber Väinjärve
V etapp	7. juuni	Kell 12.00 Aravete Kangrumägi Kepikõnd, matk, orienteerumine, mängud
VI etapp	12. juuli	Kell 12.00 Paide Orienteerumine paistes Paides
VII etapp	17. august	Kell 10.00 Turi-Tamsalu matkateel Jalgrattamatk
VIII etapp	30. august	Kell 12.00 Kolgi - Pärnurme Kolgi jalgrattaretk - matk
IX etapp	14. september	Kell 12.00 Matsimäe Matsimäe 9. raeatariil
X etapp	11. oktoober	Kell 9.00 Roosna-Ailiku Roosna-Ailiku 9. matkamäng
XI etapp	9. november	Kell 12.00 Imavere Mardipäeva kõnd - jooks
XII etapp	30. november	Kell 12.00 Rahvakõnd - matk Paides: Türiile

Iga etappi loositakse osalejate vahel temaatilisi auhindu.
Liikumissarja lõpuloosimine toimub viimase etapi lõpus
Türi-Ailiku Veski-Silla Kalamajas 30. novembril.
kus loositakse vähemalt seitsmele üritusele osalenute vahel auhindu.

www.liigume.ee

Kultuuriministeeriumi teema-aastate programmi raames on 2014. aasta nimetatud liikumisaastaks. Liikumisaasta eesmärk on suurendada regulaarse liikumisharrastusega tegelejate arvu, mille tulemusel paraneb Eesti elanikkonna tervis ja kasvab töövoime.

Meie olulisemaks tegevuseks on viia Eesti inimesteni teadmine, et liikumisharrastusega saab tegeleda pea igal ajal ja kohas ning et regulaarne liikumine peaks olema iga inimese argipäeva lahutamatu osa. Tahame selleks tutvustada erinevaid võimalusi liikumisharrastusega tegelemiseks ning kutsuda inimesi üles osa saama kõigest sellest positiivsest, mida liikumine pakub. Liikumine on kindlasti üks osa meie kultuuripärandist. Näiteks rahvatants annab emotsioonide kõrval ka piisava füüsilise koormuse, mis aitab olla kehaliselt tervem ja argielus tegusam. Siinkohal kutsume ka pärandirahvast üles innustama inimesi liikuma ning korraldama sellel aastal erinevaid liikumisega seotud tegevusi.

Olgu selleks siis uute liikumis- ja rahvatantsurühmade ellukutsumine või siis näiteks kodukandi kultuuri- ja looduspärandiga tutvumiseks korraldatavate retkede või matkade korraldamine.

Järvamaa liikumisaasta sai avatud 7. detsembril Paide Spordihallis, kus toimus Järvamaa esimene Tervisefest. Liikumisaasta avas Järva maavanem proua Tiina Oraste koos Järvamaa liikumisaasta maskottide Miku ja Manniga. Toredad tegelased hakkavad kõikidel üritustel kaasa lööma ja Järvamaa Spordiliit loodab väga, et kõik järvalased mõtlevad ja tegutsesid vähemalt korra nädalas selle nimel, et enda tervisest hoolida.

„Liikumist ja Sportimist harrastav Järvamaa“ alustab oma esimese üritusega juba 25. jaanuaril ja kutsub kõiki kaasa lööma toredal Tammsaare rahvamatkal Järva-Madisel. „Liikumisaasta 2014“ viib ellu Eesti Olümpiakomitee. Infot liikumisharrastuse ja liikumisaasta programmi kohta leiata www.liigume.ee

**Piret Reinfeld
Järvamaa Spordiliit
Projektijuht
piret.reinfeld@jarvasport.ee
5042105; 6971485**

Ligi kakskümmend kilomeetrit ootab kõndijaid

16. veebruaril on taas võimalus kõndida admiral Johan Pitka mälestuseks. Matkale registreerumine kestab 12. veebruari hommikul kella kaheksani. 16. veebruaril kell 10.00 antakse Jalgsemalt start ligi kahekümne kilomeetrisele rahvamatkale, mis kulgeb admiralali mälestuskivi juurest läbi Järva-Jaani Peetrisse. Kelle jaoks tundub trass pikk, saab liituda matkajatega Järva-Jaani kultuurimaja juurest kell 11:30. Järva-Jaani ja Kareda valla piiril ootab matkalisi kosutavad pirukad ja kuum tee. Lõpp-punktis Peetris ootab matkalisi keha kinnituseks soe supp. Osalejad, kellel matkal jõud raugeb, võivad loota matkaliste sabas liikuvale väikebussile, kus jalgu puhata ja vajadusel esmaabi saada. Korraldajad soovivad osavõtjatel selga ja jalga panna ilmastikule sobivad riided ja jalanõud. Pole paha kui on võimalus kaasa võtta termos sooja

joogiga ja veidi suupisteid. Andmaks matkale admiral Pitka auks rahvuslikku hõngu, paluvad korraldajad võimalusel kaasa võtta rahvuslippe või –lipukesi. Matka osalustasu on 1 euro ja see tasutakse finišis registreerimisel. Kindlasti võtku varem matkal osalenud isikud kaasa eelnevatelt admiralimatkadelt saadud matkakaarte, sest kõik templiga varustatud matkakaardid osalevad loosimisel. Kolm või enam korda osalenute vahel loositakse aga välja sepistatud Admiralimõök.

Kõik esimest korda osalejad saavad samuti matkakaardi, millega on võimalik tulevastel admiralimatkadel templeid koguda ja loosimistel osaleda.

Kaitseliit on korraldanud huvilistele transpordi matka stardipunkti, Järva maleva masinad väljuvad Peetrist Jalgsemale kell 09.00 hommikul.

MATKA ORIENTEERUV AJAKAVA:

09:00 väljasõit Peetrist Jalgsemale

09:15-09:30 matkal osalejate kogunemine Jalgsemale

09:45-10:00 matka avakõned Jalgsemal

10:00 matka algus Jalgsemalt

11:30-11:50 peatus Järva-Jaanis

12:50-13:10 kuuma tee ja piruka peatus

15:30 matka lõpp, osalejate registreerimine, soe supp ja auhindade loosimine.

Matkale registreerimise viimane hetk on 12. veebruaril kell 8.00 ja kirja saab panna kas Järva maleva telefonil 717 9749 või e-posti teel: urmas.piigert@kaitseliit.ee.

Matk toimub kaheksandat korda ja liikumissarja "Liikumist ja sportimist harrastav Järvamaa 2013" II etapina. Matka eesmärk on meenutada Järvamaa ühte kuulsamat meest, tugevdada kodanike ühtekuuluvustunnet ning propageerida liikumist ja sportimist Järvamaal.

Matka korraldavad Kaitseliidu Järva malev, Naiskodukaitse Järva ringkond, Noorte Kotkaste Järva malev, Kodutütarde Järva ringkond, Järva-Jaani ja Kareda vallavalitsus ja Järvamaa Spordiliit. 2013. aastal osales matkal 387 inimest.

Urmas Piigert
Kaitseliidu Järva maleva
noorteinstruktor
717 9717
525 3860
urmas.piigert@kaitseliit.ee

Karesseni seltsi lastehommikud said hoo sisse!

Eelmise aasta novembris, kui Karesseni seltsile suure teleka saime, tuli Karedalt Krasside perest idee, hakata aeg-ajalt koos filme vaatama. Mis veel mõnusam,

kui pannkooke süües multikaid vaadata! Nii tekkiski noortel peredel lastehommikute korraldamise mõte. Teisel korral detsembris sai filmi vaheajal meisterda-

tud juba isegi 3D lumehelbeid!

Aastavahetuse AHHOI-pidu sidus noori peresid veelgi ja 19. jaanuaril toimus juba kolmas lastehommik. Aivar nägi kahel päeval vaeva tubade kütmisega ning keskpäeval olid lapsed ametis ümber laua salvrätitehnikas karpide kaunistamisega. Ega multikadki vaatamata jäänud! Tänu teile/meile noored pered Aile ja Rauno Krass, Merly ja Kristjan Kons, Erko ja Maret Einmann, Merlyn ja Ivo Sirelbu ning Maris ja Ergo Maasi!

Teave järgmiste ettevõtmiste kohta MTÜ Karessen FB leheküljelt! Karesseni naiste vastlad toimuvad ikka ju 8.märtsil!

Tõnu Taal

Õpitoad Kareda vallas

Õpitoad on muutunud üha populaarsemaks, seega ei peatu me ka sel aastal. Oleme Helena Siirojaga teinud aasta plaani, et igas kuus toimuks vähemalt üks õpituba. 23. jaanuaril meisterdasime taaskord Pille Raudsepa juhendamisel, sel korral siis juba vanaaegses stiilis kaarte. Kõigil, kellel on huvi mingi kindla käsitöö vastu, anna teada, ehk leiame üheskoos ka juhendaja. 13. veebruar oleme plaanud meisterdada prosse- kes täpsemalt tahab juba teada siis kanzashi lilli, mis kena ehe kandmiseks vabariigi aastapäeval või miks mitte kingitus ka lähenevaks

Vabad pinnad Peetri rahvamajas

Uus rahvamaja juht koos vallavalitsusega on hakkanud kaardistama vabasid pindasid Kareda valla majas. Seoses sellega on pakkuda ruumid, mida saab kasutada nii äripinnana, kui ka kaugtöökusena.

naistepäevaks. Lilled tegemise osalustasu on 3€ hinna sisse mahub kaks lille üks helkuriga teine ilma. Nööp lille südami-kuks tuleb kõigil ise kaasa võtta. Ka lilled valmistamist juhendab tragi Pille, kelle osavad näpud suudavad vist kõike. Kindlasti tahame ära proovida portselanile maalimist Helena Siiroja juhendamisel, ajalehest korvide punumist Marge Nurmsalu juhendamisel ja palju muud põnevat. Nii, et palju huvitavat on veel ees. Õpitubadest anname kindlasti teada kuulutustega ning ka FB leheküljel.

Getter Klaas

Piltidel olevad ruumid asuvad spordikompleksis, samuti on neil ühine sissepääs. Kellel rohkem huvi, võtku ühendust Getter Klaasiga.

Getter Klaas

Paide Täiskasvanute Keskkool-Rahvaülikooli kursused 2014 I poolaastal:

SOOME KEEL ALGAJATELE

Aine maht: 40 tundi, Hind: 90€ (lisandub õpiku ja töövihikute tasu ~20€)

Algusaeg grupi täitumisel: teisipäeval, 04. veebruaril 2014 kell 17.30

Õpetaja: Ene Tappo

SOOME KEELE VESTLUSKURSUS TASEMELE A1.2

Aine maht: 30 tundi, Hind: 80€ (lisandub õpiku ja töövihikute tasu ~20€)

Algusaeg grupi täitumisel: neljapäeval, 06. veebruaril 2014 kell 17.30

Õpetaja: Ene Tappo

VENE KEEL ALGAJATELE

Aine maht: 30 tundi, Hind: 80€

Algusaeg grupi täitumisel: 06. veebruaril kell 17.30 (nädalapäev võib muutuda)

Õpetaja: Olga Paatsi

VENE KEELE SUHTLUSKURSUS A1 tase- mele (taasalustajad, väheoskajad jne.)

Aine maht: 30 tundi, Hind: 80€

Algusaeg grupi täitumisel: veebruar 1. nädal kell 17.30

Õpetaja: Olga Paatsi

INGLISE KEEL ALGAJATELE

Maht: 30 tundi, Hind: 80 eurot

Algusaeg grupi täitumisel: veebruar 1. nädal kell 17.30

Õpetaja: Ene Airik

INGLISE KEEL A1.2 tasemele

Maht: 30 tundi, Hind: 80 eurot

Algusaeg grupi täitumisel: teisipäeval, 04. veebruaril 2014 kell 17.30

Õpetaja: Ene Perner

INGLISE KEEL B1 tasemele

Maht: 30 tundi, Hind: 80 eurot

Algusaeg grupi täitumisel: teisipäeval, 04. veebruaril 2014 kell 17.30

Õpetaja: Liivi Aare

ARVUTIKURSUS VÄHEOSKAJATELE

Maht: 20 tundi, Hind: 40 eurot

Algusaeg grupi täitumisel: neljapäeval, 06. veebruaril kell 15.00

Õpetaja: Kristjan Kirsipuu

•Erinevad sotsiaal- ja suhtlusvõrgustikud (Facebook, Skype jne.). Arvutisuhtluse etikett.

•Veebi fotoalbumi loomine

•Info otsimine Internetist

•Videofilmide ja fotode internetist otsimine, salvestamine, välisele andmekandjale kirjutamine. Välised andmekandjad.

•Kuidas osta, ja hooldada arvutit. Miilne arvuti minule?

•Nutiseadmed, nende otstarve, kasutamine – kellele ja miks?

•Ülevaade vabavaralistest viirusetõrjetest ja muust vabavarast.

•Õppurite soovil tutvutakse ka kontori- tarkvaraga.

Registreerimine ja lisainfo: Merle Rüütel, Paide rahvaülikooli koordinaator, Tel.: 55 514 696 E-mail: Merle.Ryytel@paidetk.ee; www.paidetk.ee

Eesti Vabariigi
Sünnipäevakuu
Ajakeskus Wittenstein / Järvamaa Muuseum

2. veebruaril
85 aastat Vabadussõja ausamba - Paide rahvamaja rajamisest.
14:00 Kogunemine Paide vana rahvamaja ees ja Paide Huviteatri etteaste.
14:30 Ajaloolase Ründo Mültsi ettekanne (Tasuta)
15:00 Ühine jätetuskaik Ajakeskuses.
15:30 Fidu Ajakeskuses Wittenstein (Ei pilet mis sisaldab kohvi ja rosinasaia)
Kavas: etendus "Paide 30-nadatel aastatel", elav muusika - isamaalised laulud. Avatud on Tartu Rahu kohvik.

8. veebruaril Järvamaa Muuseumis
70 aastat Saksa sõjaväe Eesti piirikaitse 5.-nda rügemendi loomisest Paides
14:00 Marek Nisumaa Loeng
Näitused: "Piirivalve lugu - Inimese lugu", ja 5.-nda Piirikaitserügemendi fotonäitus. Oodatud on kõik huvilised, eriti Saksa sõjaväes teeninud meeste järeltulijad.
TASUTA!

14. veebruaril
Sõbrapäev Ajakeskuses Wittenstein
16:00 Sõbrapäeva Kohvik Ajakeskuses
Südamehajaliste eksponeeritav näitus (ingimised: www.wittenstein.ee)
18:00 Lauri Lugu kontsert (5€ pilet)

24. veebruaril Ajakeskuses Wittenstein, algus 18:00
Presidenti vastuvõtt aastal 1992.
President Lennart Meri (igom Note) vastuvõtt rahvale.
Esimene näitleja ja kupleelaulja: Peeter Kaljumäe.
Tantsuks elav muusika ja laul on rahvuslik toot.
Pilet 40€ (pilet sisaldab ka rahvusliku looki)
* Laulude brošüürimise tel.: 58 58 5332 või info@wittenstein.ee

25. veebruaril
10:30 Paide Keskväljakul
Iseisivsünnipäev ettelugemine.

Ajakeskus Wittenstein • Väski 11, Paide • Tel.: 55582001 • info@wittenstein.ee
www.wittenstein.ee

V Järva Talimängud
8. veebruar 2014 Koerus

9.30 AVAMINE Koeru KK võimlas
10.00 Juhtide kolmevõistlus
10.15 Korvpall
10.15 Lauatennis
10.15 Kabe
10.15 Male
11.00 Suusatamine
14.00 Mälumäng

Mängude lõpetamine koos autasustamisega Koeru KK aulas

Eelregistreerimine omavalitsustele
1. Veebruariks 2014 Järvamaa Spordiliitu
Info: www.jarvasport.ee

Sambla Juuli pa jatusi

Tere rahvas! Ongi tuu kauaoodatu aastavahetus jälle mööda lännu. Kes tahtis võis enese täielikku mäluauku juaa. Ets nüüd olle nad säält august oma kümneid kordi valla roninu.

Ma oma vanamehega tulli samuti säält soojalt maalt kodu tagasi. Ets säält käis too aastavahetus vähje tšistamoodu.

Alga noh aastanumber olle täpselt sama nagu meil.

Jaanuaris hakka too hobusaasta. Nii, et terve see aasta me aint jookseme ringi ja hirmume nii mis kolle. Alga aastaajad olle ikke samas järjestuses. Ikke kevad, suvi, sügis. Ja ets tali tulle ikke pärast sügist. Olgugi, et praegast ta mõttes ikke maailmatuma aja, kas tulla vai mitte. Ja mitte ükski kuulud ennustaja ei ole ette ennustanud, et see aastal peaks peale talve suvi tulema vai peale kevadet talv. Ets toda lund või ju veits rohkem olla. Alga egas meite küla naised hätta jää. Meitel need lumekahurid olemas. Nii, et lund maudkuvi tulle. Ei jää meitel need suusamaratonid ega lumerajarallid tulmata. Alga teie ärge muretsege! Peale talve tulle ikke kevad. Ja siis juba ilmad ilusamad.

Praegu aga katsume nood jaanuari külmad ja veebruari tuisud veel üle glada. Olge vaprad!

Ikke ja alati tšite Juuli.

Ostame kokku kõiki Teie vanu ja antiikseid esemeid. TASUTA konsultatsioon ja transport.

Maksame RAHA KOHE KÄTTE!
www.eestivanavara.ee 56979164

PUURKAEVUMEISTRID

Puurkaevude ja -aukude projekteerimine, puurimine ning likvideerimine. Vee- ja kanalisatsioonitorustike, septikute, süvaveepumpade müük ja paigaldus.

Lisainfo 5021279 (Sven) / 5269604 (Ardo)
www.puurkaevumeistrid.ee

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseada piiranguvööndis.

Tel: 55 40 150

Tartu mets

ostab
metsakinnistuid

Teeme teile parima pakkumise!

tel 5557 7007
www.tartumets.ee

MTÜ Järva Arengu Partnerid kutsub Kareda valla elanikke plaani pidama, kuhu ja millele suunata EL toetusrahad aastatel 2015 – 2020 meie vallas. Koosolek toimub koos R-Alliku valla rahvaga 10.veebruaril algusega kl 14.00 R.-Alliku vallamajas. Kellel on soov osaleda, kuid puudub transport, andke teada JAP juhatuse liikmetele Kulno Kleinile, Helena Siirojale või Tõnu Taalile.

Õnnitleme veebruarikuu sünnipäevalapsi!

Elmar Neetar	92
Vilma-Loreida Seli	86
Maimo Reinola	86
Ellen Raitmaa	85
Vilve Vutt	84
Heiner Palmsaar	83
Aksel Trey	80
Ivan Kolesnitšenko	80
Helme Seire	77
Ivi Karbe	75
Evi Anton	65
Viktor Volmar	65
Tõnu Taal	60
Enno Krümann	55
Tõnu Truska	50

EELK Järva-Peetri koguduse veebruarikuu teated

2. veebruar 2014 Pühapäev
11.30 Lastering kantsleis
5. veebruar 2014 Kolmapäev
18.00 Piiblitund kantsleis
9. veebruar 2014 Pühapäev
12.00 Jumalateenistus armulauaga
19. veebruar 2014 Kolmapäev
18.00 Piiblitund kantsleis
23. veebruar 2014 Pühapäev
11.30 Lastering kantsleis
12.00 Jumalateenistus armulauaga
24. veebruar 2014 Esmaspäev
11.00 Eesti Vabariigi aastapäeva palvus
Lisainfo: 51 41 486 Jaanus Tammiste
E-post: jarva-peetri@eelk.ee
Koguduse kantsleil asub Peetris, Välja 1-5

Alates 01.01.2014 on Kareda valla volitatud veterinaararst Sirje Soomeri.
Telefon 56489170 .

Volitatud veterinaararsti ülesandeks on oma järelevalve piirkonnas kontrollida Veterinaar- ja Toiduameti järelevalvelaseid objekte, järelevalve tulemustele tuginedes väljastada vajalikke veterinaartõendeid ning rakendada riiklikke loomatauditõrje meetmete programme.